

EN
BÄTTRE
VÄRLD

Svenska FN-förbundets Antikorrptionspolicy

INLEDNING

FN-förbundets policy utgår från Sidas och ForumCivs policys och regler kring korruption, vilka förbundet är skyldiga att följa. Syftet med FN-förbundets policy är att tydliggöra regelverket samt att anpassa och utveckla det med hänsyn till FN-förbundets verksamhet.

Denna policy är tillämplig på all verksamhet som bedrivs och gäller för anställda, förbundsstyrelseledamöter, förtroendevalda och frivilliga, praktikanter, konsulter och andra som i olika sammanhang representerar FN-förbundet eller FN-rörelsen i sina uppdrag i Sverige eller utomlands. En antikorrptionspolicy finns även på engelska och gäller enligt avtal med FN-förbundets samarbetspartners i den internationella verksamheten.

FN-förbundet har som huvudregel att alltid polisanmäla vid misstanke om brott. Beträffande en del länder med osäkra rättssystem eller där lagar saknas inom området görs den bedömning i varje enskilt fall. Vad gäller samarbetsorganisationer, så kan konsekvenser av korrupt agerande eller om ett uppdrag inte hanteras, resultera i att det stöd vi ger organisationen upphör. Påföljden kan bli åtal och krav på återbetalning av erhållna medel.

DEFINITION AV KORRUPTION

FN-förbundet definition av korruption utgår från Transparency Internationals synsätt.

Korruption är inte ett rättsligt begrepp i svensk lagstiftning utan korruption preciserar det straffbara området som tagande och givande av muta, trolöshet mot huvudman, bedrägeri, jäv, förskingring eller andra rättsliga begrepp. Korruption får ses som ett samlingsbegrepp för flertalet oegentligheter.

Korruption handlar inte enbart om monetära, finansiella, transaktioner utan kan även handla om förtur i en upphandling, frångående av turordningsregler eller andra otillbörliga förmåner. En otillbörlig förmån är en förmån som är så attraktiv att den kan antas ha en påverkansseffekt.

Transparency International definierar korruption såsom korruption är att utnyttja

sin ställning för att uppnå otillbörlig fördel för egen eller annans vinning”. Det är en bred definition som sträcker sig längre än givande och tagande av muta och innefattar även det man i vardagligt tal benämner ”vänskapskorruption”.

Korruption brukar anses föreligga när någon utnyttjar sin maktposition för att gynna sig själv, t.ex. en beslutsfattare inom förvaltningen eller en inköpschef i näringslivet. Det kan även handla om att gynna ett intresse som står beslutsfattaren nära, t.ex. en politiker som tar emot ett bidrag till sitt parti mot löfte att verka för ett visst politiskt beslut

I begreppet korruption ingår företeelser som mutor, utpressning, favorisering, nepotism, svindleri, förskingring och jäv.

Antikorrupsionspolicyns tillämpning och omfattning

I ansvaret ingår att noga läsa igenom, under-teckna och följa antikorrupsionspolicyn. FN-förbundets uppförandekod ger vägledning i hur denna policy ska tolkas och tillämpas. FN-förbundets ordförande, chefer och förtroendevalda ska föregå med gott exempel. Vid frågor om antikorrupsionspolicyn eller om du vill rapportera överträdelse står de till förfogande.

Förhållningssätt till korruption

FN-förbundets förhållningssätt till korruption är att

- alltid förebygga
- aldrig acceptera
- alltid agera
- alltid informera

Alltid förebygga innebär att i planering av verksamheten inkludera förebyggande aktivitet mot korruption

Aldrig acceptera innebär att aldrig acceptera korruption

Alltid agera innebär att vid misstankar om korruption agera och alltid överväga polis-anmälan

Alltid informera innebär att om du misstänker korruption ska du alltid informera ansvarig i enlighet med denna policy

FN-förbundet erkänner varje människas rätt att inte utsättas för korrupt beteende. Korruption bryter mot grundläggande värden för organisationen som rättvisa, värdighet, integritet, transparens och möjlighet till ansvarstagande. Korruption innebär missbruk av förtroende eller position och leder till att människors rättigheter kränks.

FN-förbundet har som grundläggande princip att aldrig acceptera korruption samt att alltid agera och informera om misstanke om korruption. Tillämpning av denna princip kan i vissa fall leda till problem, till exempel att verksamhet försenas eller försvåras.

I jämförelse med den skada korruption orsakar är det konsekvenser som förbundet är berett att acceptera. Tillägg till denna princip är att agerandet inte får leda till att någon utsätter sig själv eller annan för hot mot liv eller hälsa. Individens säkerhet går först i hotfulla situationer. Om någon medarbetare skulle känna sig tvungen att delta i ett agerande som kan anses korrupt, ska i varje enskilt fall detta dokumenteras och rapporteras så att vi sedan kan analysera huruvida och i så fall hur den uppkomna situationen kunde ha undvikits. Detta så att vi framgent kan agera mot korruption.

FN-förbundet arbetar aktivt med korruption genom att undvika och bekämpa förekomsten av korruption inom den egna verksamheten och genom verksamheten bidra till att bekämpa korruption i de länder och i de sammanhang där förbundet har samarbeten. Svenska FN-förbundet ger stöd till samsarbetsorganisationer som är verksamma i länder där korruption kan förekomma i större

omfattning. Arbetet mot korruption ska alltid ske tillsammans med våra samarbetsorganisationer. FN-förbundets riskanalys är ett viktigt instrument i detta arbete. Om misstanke råder om korruption när det gäller våra samarbetsorganisationer ska svenska FN-förbundet omgående vidta de åtgärder som situationen kräver. Detta för att minimera eventuella skador och även säkerställa att en utredning snabbt kommer till stånd. I det fall att en brottsmisstanke leder till en polisanmälan är huvudregeln att utredningen övertas av polisen. En specialrevision bör då tillsättas som specifikt inriktar sig på den aktuella korruptionsfrågan. Det ska explicit framgå i denna uppdragsbeskrivning att syftet är korruptionsgranskning.

Vår antikorruptionspolicy innebär följande förhållningssätt

- Förtroendevalda och anställda ska inte för egen eller för annan parts vinning utnyttja sin position i kontakter med anställda, förtroendevalda, partnerorganisationer eller andra personer/grupper
- I egenskap av representant för FN-förbundet ska gåvor från kollegor, partners eller andra inte accepteras, såvida inte kostnaden är ringa och är ett uttryck för uppskattning på en rimlig nivå.
- Mutor ska varken ges eller tas emot
- I egenskap av representant för FN-förbundet ska deltagande i aktiviteter som kan leda till personlig vinning inte förekomma
- Styrelsen och anställda ska inte ingå åtagande i FN-förbundets namn, varken finansiellt eller på annat sätt, såvida detta inte ligger inom ramen för den enskildes beslutsbefogenheter.
- Medarbetare ska med omsorg hantera anförtrodda medel och material och vara beredda att under hela sitt uppdrag kunna redogöra för hanteringen.

Grundläggande principer

Det civila samhället har en viktig roll att spela för att stävja korruption i samhället. Genom att fungera som "vakthund" och övervaka beslutsfattare kan organisationer stärka transparensen i samhället och öka graden av ansvarstagande. Det civila samhället kan också motverka korruption på andra sätt, bland annat genom att stärka människors inflytande över beslutsfattare och genom att bidra till fostran för en demokratisk kultur och demokratiska värderingar hos medborgare och samhället i stort.

För att bekämpa korruption inom samarbeten är följande grundläggande principer viktiga:

- **Transparens** Samarbeten bör präglas av öppenhet gällande policys, strategier, beslut, rapporter och finansiella frågor. Transparens är avgörande för möjligheterna att bekämpa korruption. Genom insyn stärks kontrollen och förtroende skapas gentemot såväl anställda, givare och samarbetspartners som till de människor som verksamheten är till för.
- **Möjlighet** till ansvarsutkrävande För att kunna bekämpa korruption är det nödvändigt att ansvarig person kan ställas till svars för sina handlingar av dem som givit denne förtroende att leda verksamheten. Tydliga och väl dokumenterade beslutsstrukturer och mandat samt administrativa strukturer, som visar funktioner kring ansvar och kontroll, är förutsättningar för fungerande ansvarsutkrävande.
- **Deltagande** För att i praktiken bekämpa korruption är en förutsättning att målgruppen och andra relevanta grupper har ett ägandeskap och inflytande över processer i samarbetet. Deltagandet behöver bygga på principer om icke-diskriminering, vara inkluderande och ta hänsyn till att grupper och individers förutsättningar att delta kan vara olika beroende på kön, etnicitet, ålder etc.

Antikorrupsionspolicy

EFTERLEVNAD

Antikorrupsionspolicyn ska ingå som en integrerad del i FN-förbundets och FN-rörelsens verksamhet.

Om brister i antikorrupsionspolicyn eller dess efterlevnad upptäcks ska närmaste chef omedelbart informeras.

Om av olika skäl detta inte är möjligt ska GS eller ordförande kontaktas. Berörd chef, GS eller ordförande ansvarar därefter för eventuell åtgärd. Berörd chef och GS ansvarar också för åtgärder för uppdatering av antikorrupsionspolicyn.

Vid väsentliga avvikelser i efterlevnaden av antikorrupsionspolicyn ska styrelsen informeras genom ordförande och/eller vice ordförande.

Ansvarig chef samt ordförandena för FN-föreningarna och FN-distrikten ska säkerställa att berörda tagit del av denna policy.

Förbundsordförande ska säkerställa att förbundsstyrelsen har tagit del av denna policy.

FN-förbundets generalsekreterare har ansvar att årligen samordna och följa upp implementeringen av FN-förbundets antikorrupsionspolicy. Antikorrupsionspolicyn ska årligen ses över av styrelsen.

Plats och datum

Namnförtydligande
